

**Concursul Interjudețean de Matematică „UNIREA”
Focșani, 23 februarie 2013**

Clasa a XI-a

Subiectul 1. Fie șirul $(x_n)_{n \geq 0}$, definit prin $x_0 = 1$, $x_{n+1} = 3x_n + \sqrt{8x_n^2 - 7}$, $n \geq 0$.

a) Să se arate că $x_n \in \mathbb{N}$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$;

b) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{x_n}$;

c) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{6^n}$.

Soluție:

$$a) x_{n+1} - 3x_n = \sqrt{8x_n^2 - 7} \Rightarrow x_{n+1}^2 - 6x_{n+1}x_n + x_n^2 = -7 \text{ și } x_{n+2}^2 - 6x_{n+2}x_{n+1} + x_{n+1}^2 = -7$$

Atunci $x_{n+2}^2 - x_n^2 - 6x_{n+1}(x_{n+2} - x_n) = 0$ și din $(x_n)_{n \geq 0}$ strict crescător se obține

$$x_{n+2} = 6x_{n+1} - x_n, \text{ de unde prin inducție se obține } x_n \in \mathbb{N} \quad (3p)$$

b) Din $(x_n)_{n \geq 0}$ strict crescător rezultă că există $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \alpha$

Dacă $\alpha \in \mathbb{R}$ atunci $-2\alpha = \sqrt{8\alpha^2 - 7}$ fals ($\alpha > 0$)

$$\text{Deci } \alpha = +\infty \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} 3 + \sqrt{8 - \frac{7}{x_n^2}} = 3 + \sqrt{8} \quad (2p)$$

$$c) x_{n+2} = 6x_{n+1} - x_n \Rightarrow x_n = a(3 - \sqrt{8})^n + b(3 + \sqrt{8})^n$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{6^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} a \left(\frac{3 - \sqrt{8}}{6} \right)^n + b \left(\frac{3 + \sqrt{8}}{6} \right)^n \quad (2p)$$

Subiectul 2. Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ cu proprietatea $f(x+y) = f(x) \cdot f(y)$, pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$. Dacă există $\alpha \in \mathbb{R}$ cu proprietatea că există $\lim_{x \rightarrow \alpha} f(x)$ atunci oricare ar fi $x_0 \in \mathbb{R}$ există $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$.

Soluție:

$$x = y = 0 \Rightarrow f(0) \in \{0, 1\}$$

$$\text{Dacă } f(0) = 0 \Rightarrow f(x+0) = f(x) \cdot f(0) = 0 \Rightarrow f(x) = 0, \forall x \in \mathbb{R} \quad \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 0 \quad (2p)$$

Dacă $f(0) = 1$ presupunem că există $y \in \mathbb{R}$ cu $f(y) = 0$

$$f(x) = f(x-y+y) = f(x-y) \cdot f(y) = 0 \Rightarrow f(x) = 0, \forall x \in \mathbb{R} \text{ Fals}$$

$$\Rightarrow f(x) \neq 0, \forall x \in \mathbb{R} \quad (2p)$$

$$1 = f(0) = f(x-x) = f(x) \cdot f(-x) \Rightarrow f(-x) = \frac{1}{f(x)}$$

$$\text{Fie } a_n \rightarrow 0 \Rightarrow a_n + \alpha \rightarrow \alpha$$

$$1 = f(a_n) = f(a_n + \alpha - \alpha) = \frac{f(a_n + \alpha)}{f(\alpha)} \rightarrow \frac{l}{f(\alpha)} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \frac{l}{f(\alpha)}$$

$$\text{Deci } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x - x_0) \cdot f(x_0) = \frac{l}{f(\alpha)} \cdot f(x_0) \quad (3p)$$

Subiectul 3. Fie $A \in M_n(\mathbb{C})$ cu $\det(A) = 0$ și A^* adjuncta matricei A . Să se arate că:

a) $\text{rang}(A^*) \leq 1$;

b) dacă există $m \in \mathbb{N}$, $m \geq 2$ astfel ca $(A^*)^m = 0_n$ atunci $(A^*)^2 = 0_n$.

Soluție:

a) $A \cdot A^* = (\det A) \cdot I_n \Rightarrow A \cdot A^* = 0_n$

Folosind inegalitatea lui Sylvester rezultă $0 = \text{rang}(A \cdot A^*) \geq \text{rang}(A) + \text{rang}(A^*) - n$

Dacă $\text{rang}(A) \leq n - 2$ atunci toți minorii de $n - 1$ ordin sunt 0 și $A^* = 0_n \Rightarrow \text{rang}(A^*) = 0$

Dacă $\text{rang}(A) = n - 1 \Rightarrow 0 \geq n - 1 + \text{rang}(A^*) - n \Rightarrow \text{rang}(A^*) \leq 1$

$\text{rang}(A) = n - 1 \Rightarrow \text{rang}(A^*) \geq 1$ și atunci $\text{rang}(A^*) = 1 \quad (3p)$

b) $\text{rang}(A^*) \leq 1 \Rightarrow$ există o matrice coloană C și o matrice linie L astfel încât $A^* = C \cdot L$

$$0_n = (A^*)^m = (C \cdot L)^m = C \cdot (L \cdot C)^{m-1} \cdot L = a \cdot C \cdot L = a \cdot (A^*)$$

Atunci $a = 0$ sau $A^* = 0_n$ de unde rezultă că $(A^*)^2 = 0_n \quad (4p)$

Subiectul 4. Fie $A \in M_n(\mathbb{R})$ cu proprietatea $AA^t = I_n$. Să se arate că $\left| \sum_{1 \leq i, j \leq n} a_{ij} \right| \leq n$.

Soluție:

Dacă $L = 1 \ 1 \ \dots \ 1$ atunci $L \cdot L^t = n$

$$\text{Deci } n = L \cdot L^t = L \cdot A \cdot A^t \cdot L^t = (L \cdot A) \cdot (L \cdot A)^t = c_1 \ c_2 \ \dots \ c_n \begin{pmatrix} c_1 \\ c_2 \\ \dots \\ c_n \end{pmatrix} = c_1^2$$

$$= c_1^2 + c_2^2 + \dots + c_n^2, \text{ unde } c_i = a_{1i} + a_{2i} + \dots + a_{ni} \quad (3p)$$

$$\Rightarrow n = c_1^2 + c_2^2 + \dots + c_n^2 \geq \frac{1}{n} (c_1 + c_2 + \dots + c_n)^2$$

$$\Rightarrow |c_1 + c_2 + \dots + c_n| \leq n \Rightarrow \left| \sum_{1 \leq i, j \leq n} a_{ij} \right| \leq n \quad (4p)$$